

Послуги відділів ДРАЦС для громадян із окупованих територій

Україна вживає всіх необхідних заходів щодо гарантування прав та свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією України, Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» й іншими законодавчими актами, міжнародними договорами, усім громадянам, які переміщені з Автономної Республіки Крим. Так, у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження відділами державної реєстрації ак-

тів цивільного стану (ДРАЦС) Автономної Республіки Крим та міста Севастополя на тимчасово окупованих територіях, ці функції, відповідно до затверджених наказами Міністерства юстиції України від 12.06.2014 р. №919/5 та від 13.06.2014 р. №921/5 змін до Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні та Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання, якими врегульовано питання державної реєстрації актів цивільного стану, внесення змін до актових записів цивільного ста-

ну, їх поновлення та анулювання за заявами громадян, які проживають або переселилися з тимчасово окупованої території України, здійснюються відділами ДРАЦС за межами цієї території (на вибір громадян).

Ураховуючи неможливість виконання повноважень у зв'язку з проведенням антитерористичної операції та зберігання актових записів цивільного стану в районі її проведення, відділи ДРАЦС при здійсненні державної реєстрації актів цивільного стану застосовують наведені вище положення і при розгляді заяв осіб, які вимушені залишити свої місця проживання на територіях Луганської й Донецької областей.

Відтак, при державній реєстрації народження замість витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження, згідно з частиною першою статті 135 Сімейного кодексу України, для призначення допомоги на дітей одиноким матерям видається витяг з цього Реєстру із зазначенням відомостей про батька.

Якщо в актовому записі про народження відсутні графи «По батькові» та «Місце народження», що стосуються даних про дитину, заявник може звертатися з питань доповнення актового запису про народження до відділу ДРАЦС за місцем складання актового запису (раніше можна було звертатись лише за місцем проживання заявника).

Якщо заявник не може отримати повторно свідоцтво про державну реєстрацію акта цивільного стану, то на підтвердження державної реєстрації можна отримати витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, який видається реєстратором незалежно від місця державної реєстрації акта цивільного стану та місця проживання заявника.

Витяг з Реєстру формується за допомогою програмного забезпечення Реєстру.

У разі тимчасової відсутності доступу до Реєстру витяги для отримання допомоги у зв'язку з народженням та для отримання допомоги на поховання формуються без використання Реєстру.

Для отримання витягів з Реєстру реєстратору заявником особисто або шляхом надсилання поштою подається відповідна заява (запит) встановленого зразка. Фізична особа під час особистого подання заяви (запиту) про надання витягу з Реєстру пред'являє паспорт громадянина України або паспортний документ та, у відповідних випадках, – документи, що підтверджують родинні чи сімейні стосунки. Посадова особа державного органу, службова особа у разі особистого подання заяви (запиту) про надання витягу з Реєстру пред'являє службове посвідчення, паспорт громадянина України, а також довіреність, що підтверджує її повноваження на отримання витягу з Реєстру.

До заяви (запиту) про надання витягу з Реєстру фізичною особою додається документ про внесення плати за видачу витягу з Реєстру в розмірі 73 гривні, що встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2007 р. № 1064 «Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян» (зі змінами).

Якщо фізична особа надсилає заяву (запит) про надання витягу з Реєстру поштою, справжність підпису на ній заявника, а також вірність копій паспорта громадянина України або паспортного документа та документів, що підтверджують родинні чи сімейні стосунки, засвідчуються нотаріально. У цьому випадку документи надсилаються поштою з описом вкладення.

У разі виявлення невідповідностей між документами, що були надіслані поштою, з описом вкладення до них, а також якщо відсутні копії паспорта громадянина

України (паспортного документа) або документів, що підтверджують родинні чи сімейні стосунки, про внесення плати за видачу витягу з Реєстру, реєстратор повертає заяву (запит) про надання витягу з Реєстру разом з документами, що додаються до неї, поштою з описом вкладення.

У разі подання заяви (запиту) про надання витягу з Реєстру шляхом надсилання поштою державними органами (посадовими особами), службовими особами, підпис заявника скріплюється печаткою відповідного органу (службової особи).

Реєстратор видає витяг з Реєстру без підтвердження відповідності паперовому носію у разі зберігання актового запису цивільного стану на тимчасово окупованій території України. У період проведення антитерористичної операції реєстратор в аналогічному порядку видає витяг з Реєстру у разі зберігання актових записів цивільного стану в районі її проведення.

Якщо неможливо витребувати документи про державну реєстрацію актів цивільного стану у зв'язку зі зберіганням актових записів цивільного стану на тимчасово окупованій території України, актовий запис цивільного стану поновлюється у відділі ДРАЦС, до якого подано відповідну заяву громадянами України, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з неї; у відділі ДРАЦС за місцем проживання громадянина України, який знаходиться за межами тимчасово окупованої території України.

Зазнали певних змін й окремі питання, пов'язані з державною реєстрацією розірвання шлюбу. Зокрема, при одержанні заяви про державну реєстрацію розірвання шлюбу на підставі рішення суду, у випадку, якщо актовий запис про шлюб зберігається на тимчасово окупованій території України, перевірка відділом ДРАЦС наявності в актовому записі

про шлюб відомостей про його розірвання здійснюється лише за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян без надсилання відповідного запиту за місцем зберігання актового запису про шлюб.

За необхідності доповнення актового запису про розірвання шлюбу, який був складений за заявою одного з подружжя, у разі зберігання цього актового запису на тимчасово окупованій території України, державна реєстрація розірвання шлюбу проводиться відділом ДРАЦС, до якого подано заяву про розірвання шлюбу на підставі рішення суду.

Відмітка про розірвання шлюбу за рішенням суду проставляється в паспортах громадян України, шлюб між якими розірвано, у разі їх звернення до відділу ДРАЦС та пред'явлення рішення суду. Одночасно у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян перевіряється наявність в актовому записі про шлюб відомостей про розірвання шлюбу. У разі відсутності такого актового запису в Реєстрі особам роз'яснюється, що відмітку про розірвання шлюбу в паспорті громадянина України буде проставлено після одержання відповіді відділу ДРАЦС за місцем зберігання актового запису про шлюб. Така перевірка не здійснюється у випадку зберігання цього запису на тимчасово окупованій території України.

О. О. Петровська
начальник реєстраційної служби
Головного управління юстиції
у Житомирській області